

Annáll efnahags- og peningamála 1999

Janúar

Samkvæmt lögum nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi tók ný stofnun, Fjármálaeftirlitið, til starfa 1. janúar. Fjármálaeftirlitið tók við hlutverki bankaeftirlits Seðlabanka Íslands og Vátryggingareftirlits.

Um áramótin var Verðbréfaþingi Íslands breytt úr sjálfseignarstofnun í hlutafélag. Formbreytingin er liður í að uppfylla kröfu laga um starfsemi kauphalla og skipulegra tilboðsmarkaða nr. 34/1998 sem sett voru í apríl 1998.

Íbúðalánasjóður seldi húsnæðisbréf að söluverðmæti 2,4 milljarðar króna, salan skiptist jafnt á milli flokkanna BN20-0101 og BN38-0101.

Bandaríska matsfyrirtækið Moody's Investors Service gaf FBA lánshæfiseinkunnina A-3 á skuldbindingar til langs tíma, P-2 á skuldbindingar til skamms tíma og D fyrir fjárhagslegan styrk.

Hinn 15. janúar birti Seðlabanki Íslands verðbólguþá sem gerði ráð fyrir að meðalhækkun verðlags yrði 1,9% milli árana 1998 og 1999 en hækkun frá upphafi til loka árs 1999 yrði 2,2%. Spáð var að verðlag á fyrsta ársfjórðungi myndi hækka um 0,6% eða 2,2% á ársgrundvelli.

Hinn 28. janúar birti Alþjóða gjaldeyrissjóðurinn (IMF) álit sendinefndar sinnar á íslensku efnahagslífi. IMF spáir 5,6% hagvexti á þessu ári og 4,7% á næsta ári. Gert er ráð fyrir 3,5% verðbólgu á þessu ári og 3,2% á því næsta.

Febrúar

Hinn 18. febrúar tóku gildi reglur um viðskipti bindiskyldra lánastofnana við Seðlabanka Íslands. Þær komu í stað reglna um útreikning og færslu vaxta o.fl. við Seðlabanka Íslands í viðskiptum við bindiskyldar stofnanir.

Hinn 18. febrúar undirrituðu aðilar að Verðbréfaþingi Íslands hf. samkomulag um bætur og uppgjör viðskipta á Verðbréfaþingi Íslands hf.

Hinn 23. febrúar voru vextir í viðskiptum Seðlabankans við lánastofnanir hækkaðir um 0,4 prósentustig.

Hinn 23. febrúar tilkynnti bankastjórn Seðlabankans um setningu reglna um laust fé bindiskyldra lánastofnana. Reglurnar tóku gildi 21. mars 1999.

Mars

Hinn 29. mars tóku gildi nýjar reglur um laust fé bindiskyldra lánastofnana og komu þær í stað reglna sem höfðu tekið gildi 21. mars 1999. Helstu breytingar eru að aðlögunartími að reglunum er lengdur um einn mánuð og verður fjórir mánuðir. Leyfilegt lausafjárhlutfall á fyrsta tímabili lækkaði í -12% og mun hækka um 3 prósentustig mánaðarlega uns það verður 1,5% þegar reglurnar taka að fullu gildi 21. júlí 1999. Fyrsta útreikningstímabil samkvæmt breyttum reglum er frá 21. mars til 20. apríl 1999.

Apríl

Íbúðalánasjóður seldi húsnæðisbréf að söluverðmæti 2,2 milljarðar króna, salan skiptist jafnt á milli flokkanna BN20-0101 og BN38-0101.

Hinn 21. apríl birti Seðlabanki Íslands verðbólguþá sem gerði ráð fyrir að meðalhækkun verðlags yrði 2,4% milli árana 1998 og 1999 en hækkun frá upphafi til loka árs 1999 yrði 2,8%. Spáð var að verðlag á öðrum ársfjórðungi myndi hækka um 1,0% eða 4,2% á ársgrundvelli.

Júní

Hinn 21. júní hækkaði Seðlabanki Íslands vexti bankans í viðskiptum við lánastofnanir um 0,5 prósentustig.

Hinn 25. júní var gengisskráningarfog breytt vegna árlegrar endurskoðunar í ljósi samsetningar utanríkisviðskipta á árinu 1998.

Hinn 29. júní veitti lðnaðar- og viðskiptaráðuneytið Verðbréfaþingi Íslands hf. starfsleyfi til kauphallarstarfsemi frá og með 1. júlí.

Bandaríska matsfyrirtækið Moody's Investors Service gaf Búnaðarbanka Íslands hf. einkunnina A- 3 fyrir lang- tímaskuldbindingar, Prime-2 fyrir skammtímaskuldbindingar og D fyrir fjárhagslegan styrk.

Júlí

Hinn 1. júlí var gerð breyting á samsetningu úrvalsvisitölu Verðbréfaþings Íslands. Úrvalsvisitölan er uppfærð tvisvar á ári á þann hátt að af þeim 20 félögum á aðallista þingsins sem tíðust viðskipti hafa orðið með á næstliðnum 12 mánuðum mynda þau 15 sem eru stærst að markaðsverðmæti í lok tímabilsins úrvalsvisitöluna næstu sex mánuði.

Hinn 22. júlí birti Seðlabanki Íslands verðbólguþá sem gerði ráð fyrir að meðalhækkun verðlags yrði 3,0% milli áranna 1998 og 1999 en hækkun frá upphafi til loka árs 1999 yrði 4,0%. Spáð var að verðlag á þriðja ársfjórðungi myndi hækka um 1,3% eða 5,2% á ársgrundvelli.

Ágúst

Útgáfu Economic Statistics var hætt.

September

Útgáfu Hagtalna mánaðarins var hætt. Í stað þeirra og Economic Statistics verður hafin útgáfa ársfjórðungsrits á íslensku og ensku. Heiti ársfjórðungsritsins á íslensku verður: Peningamál: Ársfjórðungsrit Seðlabanka Íslands, en á ensku: Quarterly Monetary Bulletin.

Íbúðalánasjóður seldi húsnæðisbréf að fjárhæð 2,0 milljarðar króna úr flokkunum BN20-0101 og BN38-0101.

Hinn 15. september tilkynnti Lánasýsla ríkisins, að beiðni fjármálaráðherra, um fyrirhuguð uppkaup og fækkun markflokka ríkisverðbréfa.

Hinn 20. og 21. september hækkaði Seðlabanki Íslands vexti bankans í viðskiptum við lánastofnanir um 0,6 prósentustig.

Kreditkort hf. fékk starfsleyfi sem lánastofnun á grundvelli laga um lánastofnanir aðrar en viðskiptabanka og sparisjóði (lög nr. 123, 1993).

Október

Hinn 25. október birti Seðlabanki Íslands verðbólguþá sem gerði ráð fyrir að meðalhækkun verðlags yrði 3,3% milli áranna 1998 og 1999 en hækkun frá upphafi til loka árs 1999 yrði 4,6%. Spáð var að verðlag á fjórða ársfjórðungi myndi hækka um 1,0% eða 4,1% á ársgrundvelli.

Ríkissjóður seldi 51% hlut sinn í FBA. Söluverðmætið nam 9,7 ma.kr.

Hinn 25. október hóf Seðlabanki Íslands að birta á heimasíðu sinni, www.sedlabanki.is tölfraðilegar upplýsingar um íslenskt efnahagslíf og varða þær einkum þá þætti sem heyra beint undir verksvið bankans. Upplýsingarnar eru uppfærðar vikulega.

Nóvember

Hinn 24. nóvember kom út fyrsta tölublað Peningamála. Peningamál eru gefin út ársfjórðungslega og innihalda umfjöllun um efnahags- og peningamál og þróun á fjármálamarkaði auk greina og talnagra upplýsinga.

Desember

Í desember fór fram sala á 15% hlut ríkissjóðs í Landsbanka Íslands hf. og Búnaðarbanka Íslands hf. Bréfin voru seld með áskriftar- og útboðsfyrirkomulagi. Söluverðmætið nam tæpum 6 ma.kr.

Bandarísku matsfyrirtækin Moody's Investor Service og Standard & Poor's staðfestu mat sitt á láns hæfi íslenska ríkisins. Láns hæfiseinkunnirnar eru Aa3 og A+ á langtímskuldbindingum og P-1/A-1+ á skammtímskuldbindingum í erlendri mynt. Á skuldbindingar í íslenskum krónum fékk ríkið hæstu einkunn, Aaa frá Moody's og einkunnina AA+ frá Standard & Poor's.

Hinn 8. desember voru samþykkt á Alþingi lög nr. 90/1999 um öryggi greiðslufyrirmæla í greiðslukerfum. Ákvæði laganna tekur til þeirra greiðslukerfa sem rekin eru hér á landi.

Hinn 21. desember voru samþykkt á Alþingi lög nr. 96/1999 um breytingu á lögum nr. 36/1986, um Seðlabanka Íslands, með síðari breytingum. Breytt var 8 gr. laganna, sem fjallar um laust fé, á þann veg að skilgreining á lausu fé lánastofnana var rýmkuð.

Hinn 31. desember tóku gildi nýjar reglur um laust fé bindiskyldra stofnana. Nýju reglurnar byggja á öðrum grunni en þær eldri og fela í sér að fram fer heildarmat á lausafjáreignum og lausafjárskuldbindingum lánastofnana (sjá lýsingu í ramma á bls. 16).